

СЕКЦІЯ 1
СТРАТЕГІЧНІ І ТАКТИЧНІ ОРІЄНТИРИ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В БІЗНЕС-
СЕРЕДОВИЩІ

УДК 339.9

Бойко Людмила

к.с.-г.н., доцент

Сложинська Вікторія

здобувач вищої освіти

Херсонський державний аграрно-економічний
університет, м. Херсон (м. Кропивницький)

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ

Повномасштабне вторгнення рф в Україну суттєво вплинуло на міжнародну торгівлю з рядом наслідків і трансформацій в економічних відносинах між торговими партнерами країни. Військові дії призвели до зниження обсягів виробництва та постачання товарів і послуг. Змінились торговельні маршрути і це негативно позначилось на логістиці та витратах на транспортування товарів. Підприємства, які залежали від міжнародної торгівлі зазнали значних збитків через зниження попиту, втрату ринків в умовах конкуренції. У 2022 р. сумарний експорт товарів становив 36,9 млрд дол (67,7% відносно січня-жовтня 2021 р.), тобто відбулося його скорочення майже на третину. При цьому відбулись зміни лідерів - торгових партнерів України (Табл.1).

Аналізуючи дані зазначені у таблиці ми бачимо, що на перше місце за обсягом експорту з України за 10 місяців 2022 р. вийшла Польща - 15,4%. Китай, який був лідером у споживанні українських товарів у 2021 р., за час війни

опустився на 4-ту сходинку в ренкінгу топ-експортерів. Його частка в загальному експорті України знизилася вдвічі - з 11,8% до 5,3%. Скоротилися частки і таких традиційних споживачів всього українського як Італія, Індія, Єгипет. Логічно, що відбувся і обвал офіційних поставок України в рф, як країну-агресора – з 5% до 1,3%. Відтак країна-терорист перемістилась з п'ятої позиції в ренкінгу географічних напрямків експорту до двадцятого.

Таблиця 1

Торгові партнери за часткою товарного експорту з України, %

2021 рік		2022 рік (10 місяців)
Китай – 11,8	1	Польща-15,4
Польща -7,7	2	Румунія -8,2%
Туреччина - 6,1	3	Туреччина - 6,6
Італія – 5,1	4	Китай - 5,3
російська федерація – 5,0	5	Німеччина – 5,2
Німеччина - 4,2	6	Угорщина - 5,1
Індія – 3,7	7	Італія – 3,7
Нідерланди -3.3	8	Нідерланди -3,6
Єгипет – 2,9	9	Словаччина – 3.6
Іспанія – 2,5	10	Болгарія – 3,2
Угорщина – 2,4	11	Іспанія – 3,1
США -2,4	12	Чехія -2,9
Румунія -2,3	13	Молдова – 2,1
Білорусь -2,2	14	США -2,0
Чехія -2,1	15	Індія -2,0
Велика Британія -1,6	16	Єгипет – 2,0
Словаччина – 1,5	17	Австрія – 1,9
Австрія -1,3	18	Литва – 1,5
Франція -1,3	19	Франція -1,3
Молдова -1,3	20	російська федерація – 1,3

Джерело: Державна митна служба України [2]

Водночас істотно збільшилась частка постачання українського експорту до таких країн як Румунія, Угорщина, Словаччина, Болгарія, та Молдова, які є географічно близькими сусідами. Транспортування вітчизняної продукції туди відбувається наземними магістралями на західному напрямку з відносно благополучних прикордонних західних регіонів, а також з Одещини. Достатньо великими покупцями українських товарів лишаються Туреччина, Німеччина, Нідерланди, Іспанія, Чехія [1].

Традиційно Україна вважається країною з великим ресурсним, інтелектуальним та науково-технічним потенціалом, але поспіль останніх десятих років ми спостерігаємо від'ємне сальдо платіжного балансу [3]. Тому, першочерговим завданням для України після перемоги є досягнення стратегічно важливої мети - перехід від експорту сировини до експорту готової продукції, яке надасть суттєве наповнення бюджету держави.

Список використаних джерел

1. Зовнішня торгівля України: вплив війни та на чому вдалося заробити. URL: <https://www.unn.com.ua/uk/news/2008344-zovnishnya-torgivlya-ukrayini-vpliv-viyni-ta-na-chomu-vdalosya-zarobiti>
2. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua>
3. Бойко, В., Бойко, Л. Сучасний стан міжнародної торгівлі України як основної форми міжнародного бізнесу. Фінансовий простір. 2022. 1(45), 49-57. [https://doi.org/10.18371/fp.1\(45\).2022.495758](https://doi.org/10.18371/fp.1(45).2022.495758)